

VILÁG OSSZÁG

Kolozsvár,
1947. január 6

Szerkesztőbizottság: **BENEDEK MARCELL, KACSO SANDOR, KOS KAROLY**
Felelős szerkesztő: **BALOGH EDGÁR**

Hétfo
IV. évfolyam, 5 szám

Jó munkát, cselekvő magyarok!

Írta: **BALOGH EDGÁR**

Temesvárról könyvet hozott a posta. A százoldalas munka gondos összeállításban tartalmazza mindazt, amit a Magyar Népi Szövetség egy öntudatos tagjának társadalmi és nemzeti-politikai téren ismernie kell. Örömmel olvasom a fedőlapon a sokat jelentő meghatározást: „Kézikönyv cselekvő magyarok számára”.

A demokrácia győzelméért és joggyenlőségünk megvalósításáért vívott választási harcban vetődött fel először a cselekvő magyarok felszólalása is. A legbátrabb, legönfelmézőbb férfiak és nők, a legdoigolósabb fiatalok vállalták ezt az elnevezést, jelölve annak, hogy a télen elsodavárással, beteges önmérszótéssel, lusta hanyagsággal szemben Románia magyarsága csak úgy maradhat meg magyarnak és válhatik a demokratikus társadalmi fejlődés igényes részévé, ha tesz, épít, alkot, ha saját magának találja ki a szükségét szerinti sorsát. A cselekvő magyarok házról-házra, családról-családra járva néhány hónap alatt meg is változtatták a közvéleményt. Ezalatt öntöttek népünkbe, pezsgést fakasztottak szervezeteinkben és intézményeinkben. Győzelemre vitték ország-világ előtt Erdély magyarságának ügyét.

Íme, a cselekvő magyarok mozgalma nem halt el a választások befejeztével. Temesváronál cselekvő magyarjai politikai iskolán vettek részt, ahol új feladatokra készültek fel. Társadalmi rendszeret tanulmányoztak, a fasizmus teletkésztését és végső megsemmisítésének lehetőségét kutatták, elválasztották az igazi, népi demokráciát sovinszta és imperialista áldemokráciáktól, megháyták vetették a nemzeti kérdést, történelmileg értékelték a MADCSZ szerepét a romániai magyarság múltjában s a Magyar Népi Szövetség mai munkáját. Felkészültek földművelésünk társadalmi felemelésének nagy feladatára, kicövekeltek a magyarság jogait és kötelességeit a Demokrata Pártok Blokkjának kormányzati munkatervében, tisztázták a nők egyenjogúsításának korszerű követelményeit és tervet nyitottak fel a dunavölgyi béke új korvára. Ebből a sokoldalú tudásanyagból adódott össze a cselekvő magyarok kézikönyve. És nemcsak Temesváron folyt ez a munka. Kolozsvárt társadalmi vezetőképző tanfolyam zajlott le, ugyancsak a cselekvő magyarok számára, s ezen a tanfolyamon huszonhárom erdélyi vármegye kiküldöttel készültek fel az 1947-es esztendő sorsalkító feladataira.

Mik lesznek ezek a feladatok? Nemzetiségi politikánkat felelőtlen ábrándok helyett mindig is a valóságos helyzetünkből eredő népi követelmények őszinte hirdetése jellemezte. Semmi okunk sincs rá, hogy ezt a szóhasznunkat megváltoztassuk. Most is megmondjuk nyíltan, hogy az immár elkezdett újszandó nehéz munka esztendeje lesz és csak annyit érhetünk el benne, amennyit agyunk megfeszítésével s kezünk kemény markolásával, foggal és körömmel kívájunk majd belőle. Joggyenlőségünk teljes megvalósításáért a haladó román demokrata erővel együtt nyilvánvalóan továbbra is küzdünk kell, de itt az ideje kötelességeink felismerésének is. Részt kell vennünk abban a hatalmasarányú építkezésben, amellyel ezt az országot igazán lakhatóvá tesszük románok és magyarok közös műhelyévé és családi otthonává. A szó gyakorlati értelmében vett építéssel van szó. Nyersanyagok napvilágra hozásáról, iparosításról és villanyosításról, új vasutak, hidak és utvonalak megalkotásáról, mezőgazdaságunk minőségi kifejtéséről, állattenyésztéséről és ipari növénytermesztéséről, s ami mindennek előfeltétele: egész nevelési rendszerünk korszerűsítéséről, népi kollégiumokról, népfőiskolákról, szakiskolákról és szaktanfolyamok hoz-

deményezéséről. A román demokrácia politikai megerősödése után Románia gazdasági újjászervezése következik és ehhez az új szakaszhoz kell következtesen alkalmazkodnia a mi magyar nemzetiségi politikánkunknak is. Az új országból annyi lesz a mi részünk, amennyit magunk építünk fel, mert joga a demokratikus államban mindenkinek csak annyi lehet, amennyit munkájával és képességeivel kiérdemel.

Egyetlen pillanatra sem tagadhatjuk, hogy nemzetiségi helyzetünkből kifolyólag ránk magyarokra a harcnak s a munkának is a kőszerepe jut. Eddig is két ellenséggel kellett megküzdenünk, a sorainkat megbontó, nemzetiségi politikánkat háthatamadó magyar reakcióval s azzal a román reakcióval, amely éppen a nemzetiségi uszítást választotta leghatasosabb fegyverének. Az országépítő munkában sem lesz másképp. Itt is le kell majd küzdenünk a munka elől megfutamodó hitványakat és gyávákat, a demokrácia közöttünk megbuvó esküdt elleneségeit, a szabotálókat és feketézőket, a közös nemzeti érdek gáncsvetőit és árulóit, másfelől pedig újra hadakozniunk kell majd mindazokkal, akik kötelességeink teljesítésében is meg akarják benőnünket akadályozni, hogy a jogok osztásánál megkárosíthassanak. A politikai küzdőtérre háttérbe szorult reakció magyar és román részről egyaránt munkánkra fogja vetni magát s nekünk is lesz a feladatunk, hogy egyik kezünkkel az eke szarván, másik kezünkben karddal kivédjük ezt a rohamot is.

A cselekvő magyar most lázasan tanul, politikai iskolát látogat vagy gazdasági tanfolyamon vesz részt, törvényeket tanulmányoz és a társadalmi fejlődés lehet-

tőségeit kutatja. Erőgyűjtés ez a munka esztendejére, mert a cselekvő magyarnak ott kell majd lennie mindenütt, ahol a politikai győzelem után a gazdasági csatát is meg kell nyernünk és szabad társadalmi fejlődést kell biztosítanunk a romániai magyarság számára. Ott kell lennie, ahol a magyar nép vagyonát kell megmenteni az INCOOP berkeiben meghuzódó reakciós banditákkal szemben. elik nemcsak a magyarságot, hanem az egész ország gazdasági fejlődését is meg akarják károsítani szövetkezeteink áruellátásának szabotálásával. Ott kell lennie a cselekvő magyarnak a közgazdaság minden őrhelyén, ahol a korrupció rablólvagjai oly szívesen használják ki a lakosság és hatóságok között nem egyszerű nyelvi különbségek következtében tártorgó úrt. Ott kell lennie a cselekvő magyarnak, ahol kisiparoságunkat és kereskedőnket az adókvetés hiénáitól kell megvédenünk, vagy ahol a magyar gazdasági vállalkozókat a konkurrenciára régi kisebbségi elnyomás eszközeivel akarja tönkretenni. S ugyanezzel a hűvel ott kell lennie a cselekvő magyarnak mindenütt, ahol saját sorainkban üti fejét a gazdasági önzés, feketéző hitványosság és mások kárára való nyereszékezés, hogy az ország gazdasági fellendülését akadályozva saját jóhírnevét is rongos s bizalmatlanságot keltsen irántunk, nemzetiségi felemelkedésünket is megakassza. Kiméretlenül le kell lepleznie a cselekvő magyarnak minden olyan gyázmagyart, aki az ország újjáépítésében való részvételünkből kivonja magát s így meg akarja csorbítani a munka arányában való részesedésünket minden jogból.

Igen, a cselekvő magyar falun és város-

son tanul, készülődik és munkába vonul, hogy gazdasági körömet és szövetkezeteinket talpraállítsa, a szakszervezeti életből s az ipari termelésből teljes képességével kivége részét, szakiskolákat szervezzen és szereljen fel, tanfolyamokat nyisson s egy hatalmas országépítő gépezetbe kovácsolja a román demokratikus szervezetekkel együtt ennek az országnak a magyarságát is, hogy joggyenlőségünket a közös alkotással támassza alá. Így a cselekvő magyarok száza, ezre, tízeze... Találunk azonban szomorú példákat a cselekvés megtagadására, a munka feladására, a felelőtlen megfutamodásra is. Egy eset, de annál jellemzőbb, ama egyetemi tanáré, akinek itt éppen most a lélektani kutatás és pályaválasztás módszereinek szakszerűségével kellett volna megajándékozni a nemzetiségi közéletünket. Amíg másutt nem volt alkalma egyetemi katedrán működni, addig elfogadta népegyetemünk meghívását s mint a Bolyai-egyetem professzora át is vészelte a számára kényes tisztogatásokat. Most utat indul: Amerikába megy. Abba az Amerikába, amelynek Szent-Györgyi Albert, a világhírű magyar tudós, határozott népi kiállása miatt, nem kellett. Itt csak menjen is, ha itt nincsen maradása, de vigye magával a néparulók bélyegét. Harkal Schiller Pál a legnagyobb emberi és nemzeti felelősség elől szökött meg s nevével töröljük is mindazok sorából, akik egy élettel állják és vallják, hogy „Hazádnak rendületlenül...”

Kívánhatunk-e szebbet és jobbat az ősi földhöz hűséges s a román testvérnéppel együtt itt új világot megalapozó magyar dolgozóknak, élükön a cselekvő magyarokkal, mint jó munkát! Egyesek lehetnek gyávák, kivételesen akadhatnak hitványak, de a körös háza virulni és népünk a Dunavölgye testvéri békességében végre boldogulni fog. 1946 politikai sikereink esztendeje volt. 1947 meg kell hozza munkánk minden gyümölcsét.

Román kormányküldöttség utazik Moszkvába

Kineveztek az államosított Nemzeti Bank új igazgatóságát

BUKAREST. — A parlament a karácsonyi szünet után január 13-án újlag megkezdte üléseit. A januári ülészekben a törvényhozás háza számos sürgős jellegű törvényjavaslatot fog letárgyalni.

Kineveztek az államosított Nemzeti Bank új igazgatóságát

A Román Nemzeti Bank államosításáról szóló és a hivatalos lap 1946 december 20-iki 298. számában kihirdetett törvény életbeléptetése után most kineveztek a Román Jegybank új igazgatóságát. A kinevezésre, amely öt évre szól, a pénzügyminisztérium tett előterjesztést, azt a minisztertanács jóváhagyta, a király pedig szentesítette. A hivatalos lap mai száma már közli is az államosított Román Nemzeti Bank új igazgatóságának névsorát, amely a következő:

Bankkormányzó: Mosoiu Tiberiu egyetemi tanár (Tatarescu Párt), alkormányzó: Vijoli Aurel (Román Kommunista Párt).

Igazgatósági tagok: Babeau Pompiliu (Tatarescu Párt), Georgescu Constantin egyetemi tanár (Tatarescu Párt), Mihnea Stroe (Komunista Párt), Stojan Stanciu egyetemi tanár (Ekefront), dr. Ene Ernest (Ekefront), Pop Dumitru, a képviselőház alelnöke (Szociáldemokrata Párt), Nicolescu I. V. (Szociáldemokrata Párt), Stancescu Virgil (Néppárt) és Modoran Vasile (Alexandrescu-féle Nemzeti Párt).

Itt írjuk meg, hogy a pénzügyminisztérium a múlt év december 21-én a román állam nevében 9 milliárd lejt fizetett be a Román Nemzeti Bankhoz, mint az állam részéről megvásárolt 200.000 db-
Nemzeti Jegybank részvény ellenértékéért. Ennek az összegnek a befizetésével az állam ténylegesen is tulajdonosa lett a bankjegyrészvényeknek.

A parlament elé kerülő új törvényjavaslatok közül fokozott fontosságú az, amely Románia gazdasági és kereskedelmi kapcsolatát fogja szabályozni a külfölddel. Ebben a kérdésben a kormány tagjai és a nagyhatalmak bukaresti képviselői között a karácsonyi szünet alatt nagyfontosságú tárgyalások voltak folyamatosan. Karácsony másodnapján Gheorghiu-Dej nemzetgazdasági miniszter hosszas tanácskozást folytatott le Burton Berryvel, az Egyesült Államok bukaresti külpolitikai képviselőjével. December 30-án Burton Berry felkereste Groza Péter miniszterelnököt, akivel szintén hosszas eszmecsere folytatótt. A folytatott tárgyalásokról nem adtak ki hivatalos jelentést, de kétségtelen, hogy azok az Egyesült Államok és Románia gazdasági és kereskedelmi kapcsolatával összefüggőek voltak.

A külfölddel való kereskedelmi és gazdasági összeköttetés megszilárdítását célozza az is, hogy január 15-éig román kormányküldöttség utazik Moszkvába, amely az 1945 május 8-án megkötött szovjet-román kereskedelmi szerződés alapján és szellemében fogja kibővíteni Románia és a Szovjet Szövetség gazdasági és kereskedelmi összeköttetését.

De nemcsak Kelet felé, hanem Nyugat felé is megerősíteni megfelelő kapcsolatot Románia. Ezt bizonyítja az a tény, hogy a jövő hét folyamán Whorry alezredes, a Romániában működő angol misztérió gazdasági főnöke — a karácsonyi szünetben Maurer nemzetgazdasági államtitkárral folytatott bensőséges tárgyalás után

— a jövő hét folyamán Londonba utazik, hogy jelentést tegyen a román-angol kereskedelmi szerződés elkészült tervezetéről, amely szerződés a román békeszerződés aláírása után azonnal életbe is lép és a gyakorlatban alkalmazást nyer.

Nemcsak kormánykörökben, de még a demokrácia iránt legelfogultabb pénzügyi és gazdasági körökben is a legnagyobb derűlátással ítéljük meg Romániának a külföldi államokkal megkötendő gazdasági és kereskedelmi szerződéseire vonatkozó tárgyalásait, mert biztosra veszik, hogy az új szerződések jelentős mértékben fel fogják lendíteni az ország gazdasági életét, a közszükségleti cikkeket való ellátás lényegesen javulni fog, a dolgozók hatalmas tömegének életszínvonala pedig emelkedni.

Amerikai buza behozataláról tárgyal a kormány

A karácsonyi szünet után a kormány január 3-án, pénteken délelőtt Groza miniszterelnök elnökletével minisztertanácsot tartott, amelyen résztvettek az összes miniszterek és államtitkárok. A minisztertanácsban a napirenden lévő gazdasági ügyeket, elsősorban a közellátás nagyfontosságú kérdéseit vitatták meg. Gheorghiu-Dej nemzetgazdasági miniszter beszámolt azokról a tárgyalásokról, amelyeket az Egyesült Államok bukaresti képviselőjével folytatott nagymennyiségű amerikai gabonának Romániába való behozataláról.

Letárgyalták ennek a román küldöttségnek a jelentését is, amely Svédországban folytatott gazdasági tárgyalásokat és amelyek kedvező eredményeként a Svéd Vöröskereszt 1000 vasúti kocsi lengyel adott segítségül Romániának.

Képzőművészetünk válsága

Írta: KOS KÁROLY

Nemzetek lelki, szellemi kulturájának legfőbb jelleme és legjellegzetesebb művészetük fejlődése: irodalomban, zenében, képzőművészetekben. De az irodalom, zene, illetve képzőművészek nemcsak legjellegzetesebb kifejezői, hanem legfontosabb értékmérői is az illető kultúráknak.

A történelem példái igazolják viszont, hogy a nemzetek forradalmi átalakulásai válságait nem anyagi erejük, hanem lelki erejük, illetve szellemi kultúrájuk segítségével tudhatják csupán átészni és magukat megtartani. Ma tehát, a világ minden eddiavaló forradalmánál nagyobb forradalmában egy pillanatra sem szabadna megfeledkeznünk arról, hogy a mi maréknyi erdélyi magyarságunkkal bizonyára csupán azok a lelki, szellemi termelő erők tarthatják meg a jövőbeni élet számára, melyek képessé teszik, hogy a mostani és a még bizonyosan elkövetkezendő súlyos időkben vállalni merje és törés, megalkuvás és végzetes veszteségek nélkül megvalósítani is tudja a maga életének az elővándor új életformába való beilleszkedését.

Erdélyi magyarságunk elmúlt három évtizedes fejlődésének bizonyítja, hogy népünk lelki termelő erői a legutóbbi időkig épkek és szellemi kultúrája nemcsak élő és mentartó, de — ha talán ösztönösen és kissé óvatosan is — figyelemzettség előtt álló tudott lenni a lelkekben annak az elhatározó átalakulásnak is, mely az anklronizáció régi világát a második világháborúban véglegesen eltemette, hogy annak romjain a dolgozó népek új, igazabb, becsületesebb világát építhesse fel. Népünk 22 éves romániai életszakaszában — bizonyára a sors természetes parancsára, de a maga erejéből — életre hívott szellemi munkatermelése 1940-ig egészségesen és egyensúlyosan fejlődött és izmosodott mind az irodalom és zene, mind a képzőművészetek területén. Író, művész és közönség: termelő és fogyasztó, megtalálta, megértette egymást és a közös nemzeti magartó és életépítő munkájában mindenik természetes szükségességgel vállalta a maga részét.

Az 1940. évi történelmi események: Erdély természetellenes kettészakításának következményei, az addig való harmónikus munkafolyamatot nemcsak megállították, de Délerdélyben egyszerűen lehetetlenné tették. Észak-erdélyben pedig eredeti és természetes útjából elterítették és szátkutató távolították.

1944 őszén újabb válságon mentünk át. De ma, két kemény esztendő múltával tudjuk, hogy minden testi és lelki erőnknek a közösségi munkában való beállítását a végsőkéig való eggyakaratu megfeszítése s végül józan eszünk helyes irányba terelte a magyarság újját.

A nemrégben lezajlott képviselőválasztások bizonyítanai létszámuk, hogy politikai, sőt társadalomszervező vonalon magyarságunk felismerte és vállalta a helyes irányt, mely felé jövőbeni élete útját krépiheti, ha megfelelően teljes és harmónikus termelésre tudja ujjszervezni anyagi erőt mellett szellemi erőt is, nemzetársadalma életmunkájának keretein belül.

A jelek és események tanúsítják, hogy ez az ujjszervezőkedés az irodalom területén nemcsak megindult, de eredményei is vannak. Ez természetes, mert az eredményes irodalmi termelésnek mindkét alapfeltétele: az irónemzedék és az olvasóközönség adva vannak ma is. Az írás nemcsak az író számára létezőség, hanem az olvasó számára létezőség is. A közőnségnek a könyv, a folyóirat, az újsg, a színház... Sőt bizonyos, hogy a dolgozó nép gazdasági és ezzel kapcsolatosan szellemi színvonalának az új tendben való emelkedése, illetőleg a népi tömegeknek a társadalmi és nemzetközönségi élet minden munkaterületére való bevonulása az irónemzedék és az írója lomformasztó közönség létszámát is már a legközvetlenebb jövőben feltétlenül megsokszorozza.

Ugyanez a helyzet a zeneművészet területén.

Visszont merőben más a helyzete a képzőművészetnek, mely harmadfel esztendő óta vajudik, tévelyeg és kerrost menthetetlenül elpusztult régi amlságot helyett új lehetőségeket, melyek között a maga új munkaterületeit és munkafeladatait megtalálhassa.

Igazi értéket termelő művészeink száma ma nagyon kicsi és az utánpótlás lehetőségére ma számunkra — de immár román művésztársaink számára is — szinte lehetetlen: Erdélynek ma képzőművészeti iskolája, akadémiája semmiféle formában nincsen. De még élő és dolgozó művészeink is hába termelnek a maguk megszokott, régi formáiban és kereteiben, mert a régi fogyasztó: a képzőművészetileg művelt és egyuttal jómódu középosztály — a multban szinte egyetlen természetes műpótló és fogyasztó elem — majdnem teljes egészében megsemmisült, vagy leszegényedett, illetve olyan körülmények közé került, melyek lehetetlenné

teszik művészeink szükségleteinek kielégítését. Visszont a jövőre új fogyasztó: a munkájából élő népi társadalom és az erre felépülő új társadalomközösségek, intézmények, szervek, még alakulóban vannak, illetve nem készültek fel lelkileg s nem rendezkedtek be anyagilag arra, hogy kulturánk képzőművészeti betelözését a maguk munkatervébe és területébe tudatosan és természetes szükségképpen, a maga új formájában és új helyére be tudták volna ültetni.

Bizonyos az és ezt képzőművészeinknek is tudomásul kell venniük, hogy a képzőművészeti termelés formája, módja és helye az új világban egykori formájában és helyén nem jelentkezik. A nagytökés, vagy jómódu polgár szobáját díszítő kép, szobor, műtárgy, vagy a palota, kastély, gazdag polgárház a jövő társadalmában — egyelőre — anklronizmus. Az új világ képzőművésze át kell

építse a maga művészi munkatermelését a dolgozó néplömgek természetes művészeti szükségleteinek kielégítésére, illetve esztétikai kultúrája fejlesztésére, ami egyrészt művészi támogatással érhető el, másrészt az új népi társadalomközösségek anyagi és szellemi életét szolgáló új intézmények és alkotások művészi megvalósításával.

A jövő városának, az új falának, a dolgozó ember új házának és lakásának, a nép iskolái és olvasókönyvtárai, klubok, berendezésének megvalósításánál nem hiányozhatik a művészet eszközeivel megvalósítható szépség: vonalban, színben, formában; a lelkek gazdagítására, az izlés nevelésére és nemesítésére.

Ezekben próbáltam felvázolni az új és módokat, ahogyan kulturánk szükséges és nélkülözhetetlen kiteljesedését a képzőművészeti műveltséggel meg lehet és meg kell oldanunk, hogy életünk új építete szilárd és váhálló lehessen.

A magyar irodalom egyetemességéről

Írta: MÉLIUSZ JOZSEF

A Magyar Demokratikus Ifjúsági Szövetség folyóirata, a budapesti „Valóság” legutóbbi számában részletesen foglalkozik Írószövetségünk lapjával, az „Utunk”-kal.

A cikkirő megállapítása szerint „Magyarországon sokkal nagyobb a tévovázás és a halogatás egyes kérdésekben, mint Erdélyben”. A dicséretnek is beillő megállapítás Magyarországon nem első alkalommal és nem egyedül a „Valóság”-ban hangzott el.

Írószövetségünknek és lapjának, az „Utunk”-nak sikerült megvalósítania demokratikus irodalmi egységünket, egy nem mai keletű szellemi és — miért tagadnánk? — politikai programot, amelynek követése és tétele indokolása közel tiz esztendeje hangzott el a Márosvásárhelyi Találkozón és megvalósításán Gál Gábor akkori folyóirata, a „Korunk” fázadozott a legújantöbb erőfeszítéssel.

A történelemnek gyökeresen új és más irányt kellett vennie e tájon ahhoz, hogy ez a szellemi síkon kifejezésre jutott szükséglet társadalmi szükségleteivel találkozzék, hogy irodalom és társadalom valóságos egymásralelésében élte váljék a program.

S ha a hatalmas változásokban forrongó Magyarországon

ugyanennek a programnak a megvalósításáért folvik még ma is a vívódás a szellemi életben — nem kisebb esztéta a szószólója, mint Lukács György és ugyancsak nem mátol kezdve — kétségtelen, hogy Magyarország népének és szellemének belső demokratizálódási folyamatában több és talán súlyosabb ellentétkeivel kell megbirkóznia, mint a mi nemzetiségi létben ujjáépülő erdélyi magyarságunknak.

Műndezek ellenére nem lényegtelen számunkra, magyar írók számára, mi történik a magyarországi irodalomban. Hiszen hagyományainkban, dunai szövedményünkben, nyelvünkben és szellemünkben összefüggünk az egész magyar néppel. Szellemi vetületébe esik az erdélyi magyarság is. Belső fejlődését ez a tény jelentős mértékben befolyásolja.

Am azt is jól tudjuk, hogy a magyarországi demokrácia szívós és nagy küzdelem vív a fasizmus örökösével és leleplezőjével, a reakcióval. És nem kétséges a mi magyar álláspontunk: minden szellemi, erkölcsi erőnkkel, nagy erőfeszítéssel kivívott politikai tekintélyünkkel Magyarország igazi demokráciáját támogatjuk. Hiszen a magyar reakció nemcsak Magyarország népére, de reánk is, sőt a volánk együtt élő népekre is, egyformán veszedelmes lehet. A magyarországi népi demokrácia diadala pedig csak megszilárdítja a mi nemzetiségi demokráciánkat s ezen túl a velünk együtt élő népek demokráciáját.

A mi kérdéseinkkel foglalkozó

kevés magyarországi újságunk és hír is ezt bizonyítja, nem jelentéketlen a magyarság egyetemére, hogy mit cselekszünk mi itt nemzetiségi helyzetünkben. A hatás és a példa lehet itt is, ott is döntő jelentőségű az egész magyar nép sorának alakulására.

Csak hogy, mai összetartozásunk az egész magyar szellemi élettel merőben más jellegű, mint a multban, pontosabban: a két világháború között. Ez természetesen azért, mert a történelmi változások elsöpörték a reakció politikai és szellemi uralmának közvetlen lehetőségét. És mert a magyar irodalom egységének alapja a nemzeti gyűlölet, az uralni vágyat, az esztelen nemzeti fennbrendülési érzet

klázó, haladó szellemű demokrácia, eleven társadalomújító szellem, mely tartalmaiban és szándékaiban a Magyarországgal szomszédos és nemzetiségi magyar tömbökkel együttélő népek demokráciájával és megújulási vágyával lényegében azonos.

A demokratikus magyar szellemi összetartozás ma tehát már nem elválasztó jellegű, nem válhatik idegen s az itt élő népek léteire törő szándékok eszközévé. Ellenkezőleg: a dunai tájban élő népek összekapcsolódásának elsördendű feltétele. A „Valóság” cikkirőja a demokráta magyarság egyetemes szellemű összetartozására utalva írja a következőket: „Ugy érezzük, hogy hagyományunk, irodalmunk és történelmünk átértékelésének a kérdése nem oldható meg kisebbségi szemlélettel és az erdélyi magyarság tudományos lehetőségeivel”.

Valóban nem! De mielőtt a magunk gondolatait fűznénk tovább, helyesbíteniünk kell a cikkirő „kisebbségi” jelzőjét, amellyel egyébként igen gyakran találkozunk még a magyarországi demokráta sajtóban is. Az új román demokrácia alapelvei és a romániai magyarság politikai, szellemi küzdelmei kiküszöbölték a két háború közötti kisebbségi fogalmat, helyére a nemzetiség fogalma került, a nemzeti egyenjogúság megvalósulásának reményével.

Am ennek ellenére is igaza van a „Valóság”-nak. Nemzetiségi helyzetünk nem biztosíthatja önmagában a szükséges tudományos és szellemi lehetőségeket az egyetemes magyarság végső kérdéseinek átértékeléséhez.

Adós marad viszont a cikkirő

a válassza, mit tegyünk — és m.él sürgősebben —, hogy az erdélyi demokrácia valóságával erősíthessük a magyarországi demokrácia tisztulási folyamatát? És ugyanakkor, mit tehet a magyarországi demokrácia szellemi, irodalmi életünk megerősítése érdekében, az egyetemes haladó magyar irodalom megerősítéséért? Mert hiszen erről van szó: irodalom teremtéséről, mert ha az erdélyi irodalom politikai keretét szilárdak is — nem ártatjuk magunkat —, még nincs itt maga az élő, eleven, ható irodalom, még nem jelentkezik kellő mértékben és méretekben az egyetemes érvényű emberi és magyar alkotások.

Bizonyos, hogy az államközi demokratikus rendezés közelebb hozza a közvetlen érintkezés lehetőségét. A megoldás csak egy lehet: a szomszédos népi demokráta államok magyarságának a népi demokrácia szellemében való szabad és

egészséges érintkezése Magyarországgal. Nem a szétválasztás, hanem az összekapcsoló, haladó, demokráta magyar egyetemesség tényé válása. Ehhez azonban az is szükséges, hogy a magyarországi szellemi élet is mélyebb figyelemmel, a történelmileg szükséges átértékelés teljes komolyságával forduljon a nemzetiségi magyarság felé, mert bár mi keveset tudunk Magyarországon jelen irodalmi életéről és szellemi küzdelmeiről, bizonyos, hogy Magyarországon még ennél is sokkal kevesebbet tudnak felőlünk. S hogy az irodalomról közvetlenebbül is szóljunk, csak egy példát említtünk: a magyar könyvkiadás, bár elismerjük minden nehézségét, korántsem mutat olyan elemi érdeklődést irányunkban, mint a két háború közötti időben, bár azt is jól tudjuk, hogy a letűnt érdeklődést egészen másfajta politikai érdek kísérte, mint amilyen ma a népi demokráciáé.

„Az Utunk — írja a „Valóság” — nemélt figyelmeztetés, az említett kérdések megoldása sürgető, a népi demokráciával, hagyományaink átértékelésével és a magyar — román együttműködéssel kapcsolatos határozott állásfoglalás, létkérdés”.

Mi is így véljük. És a hangsúlyt az erdélyi realitások ismeretében elsősorban a román — magyar együttműködés kérdésére kell helyezni, mert az erdélyi és a magyarországi magyarság szellemi találkozásának, egyetemes magyar érdekű együttműködésének az a kulcsa és feltétele.

Minden erőnkkel doboljuk

ezt Bukarest és Budapest felé is. Világos, hogy szándékaink, szavaink és tetteink olyan mértékben bővülnek tárfogatukban és hatásukban az együttlakó román nép és szellemi élete felé, amilyen mértékben a magyarságnak ezt a létkérdését Budapest is felerősíti és sugározza a román haladó demokrácia felé.

Mi magunk íróként és realitákként cselekszünk. És várjuk a tetteket a „Valóság” oldalain megjelenő szellemben, a magyar demokráta egyetemesség megszilárdítása, az egységes magyar irodalom érdekében.

Med. Univ.
Dr. Sandberg József
Bel- és nemibetegségek szakorvosa
utrszertel és rendel mint azelőtt.
Kolozsvár, Erzsébet-ut 4 szám.
1-4, 6-8.

NEW-YORK VARIETE
szenzációs januári műsorában
JIMMY SINCLAIR et **MISS RIVARO,**
az Amerikából hazatért legnagyobb akrobata szárn.
FLORENTINNE DOLEA,
a világítrő spanyol táncosnő, Bukarest kedvence.
CHIRA
eddig nem látot, hatalmas teljesítményt nyújtó szenzácós táncosnő.
Ezen kívül teljesen új, két órát betöltő nagy varieté-műsor.
Edith Christiana directrice.
Adám énekel. **Fátyol Lajos** zeneikara.
Spinrad és **Hollender.**

Ezt írja a Pravda

ÉSZAKERDÉLYRŐL

A „Világosság” egyik előző számában megemlékezünk már arról, hogy a „Pravda” külpolitikai hírmagyarázója, Boris Leontyev toliból, aki a választások után moszkvai újságírók társaságában Kolozsvárt meglátogatta a MNSZ-t, terjedelmes cikkeket közöl az erdélyi magyarságról és a Magyar Népi Szövetségről. A rendkívül érdekes és számunkra igen jelentős cikkeket az alábbiakban szövegszerű fordításban közöljük:

Családias, földműves magyarságra találunk a Kolozsvárról, Erdély fővárosából kivézető utak mellett. Szépen ékesített fiatal nők, széles karimájú kalapot viselő férfiak, a szivárvány minden színében játszó csinos házikók — mintha regények vagy operettek elevenednének meg — jelképezik az itt élő földművesek életét.

Párok és lányok gyülekeznek az utcán vagy az épületek előterében, hogy a két hegedűsből álló zenekar muzsikájára csárdást táncoljanak. Feketeszemű leánykák, különböző színű, idomaikra feszülő lélekmegéltető sálak és nevetgélnek az iskola ajtaja előtt, a felnőtteket utánzóva. A sáros utcán, ahol az öregek haladnak — s ahol könnyen otthagyhatsz az eszméjét az ember —, rövidszarvu ökrök húzzák a szekereket. A városból felhevülve 5-6 korosabb földműves érkezik lóháton, feketében, feszes, ünnepi tartásban.

A patak partján fekvő házak belsejében az élet változatlanul folyik. Minden magyar házában — legyen az szegény vagy gazdag — feltétlenül megtaláljuk a „szép” szobát, falra, sőt a gerendára akasztott díszes tányérokkal és edényekkel. Minél több van ezekből az edényekből, annál szebb.

Európának ebben a sajátos sarkában is,

ahol annyi régi hagyomány van és ahol az egyes nemzetiségek között a multbar a viszálykodás pusztított, megjelent az új élet és megjelentek az új eszmék. Ezer a területen, amelynek népét nemrégiben a vad gyűlölet töltötte el, most napról napra erősödik a barátság a nemzetiségek között.

Északkeletben

a román lakossággal évszázadok óta egybekelelődték magyarság teljesen megőrizte nemzeti függetlenségét, nyelvét, kulturáját és szokásait. Az Osztrák-Magyar Monarchia 1918. évi összeomlása után ezt a területet Romániához csatolták és a magyarok élete nem volt könnyű. S a megbántás könnyeit nem lehet azonnal letörölni. Ahhoz idő kell. Még ma, az új kormányzat alatt is megtörténik például, hogy a nemzetnevelésügyi minisztérium „régiszigetű” ravazkodnak a román falusi tanítók fizetését pontosan bitaltják, de igen sokszor „megfelelnek” a magyar iskolák tanítóiról.

A sovinszta szenvedélyek, amelyeket mindkét részről szítottak, mind a liberálok, mind a parasztpártiak uralma idején, nemkülönben az alatt a rövid idő alatt, amikor Északkelety Hitler Magyarországának ajándékozta, erős nyomokat hagytak az emberek emlékezetében. Eppen ezért különösen figyelemre méltó a román demokrácia sikere az erdélyi nemzetiségi kérdés megoldása terén. Románok és magyarok az erdélyi városokban és falvakban egymás mellett, mint barát a baráttal békésen élnek és dolgoznak. Ez még nem is olyan rég megoldhatatlan feladatnak látszott.

A képviselőválasztások

alkalmával a magyarság a Magyar Népi Szövetségre szavazott, amely szoros kapcsolatát tart fenn a román Demokrata Pártok Blokkjával. Az erdélyi románok és magyarok egyhangúan vetették el a „történelmi” pártok jelöltjeit, akik a románokat azzal igyekeztek megfélemlíteni, hogy Erdélyt visszazadják Magyarországnak, a magyarokat pedig azzal, hogy a Groza-kormány kiűldözi őket az országból.

Az ámitó sovinszta propaganda hazugsága, amely egyaránt szolgálta a román és a magyar reakciót, ma már ismeretes az erdélyi földművesek előtt. Fleggetlenül attól, hogy milyen nemzetiségűek. Lám, együtt mennek a kisbácsi községhez. Az egyiket Gál Sándornak hívják, magyar, a másikat Muresan Jánosnak, román. Beszélgetünk velük. Mindkettőnek ugyanazon panasza van: Gyenge a termés, nagy a drágaság, alacsony a munkabér a vasutnál. Mindketten vendégül hívnak. Nem számítva a magyar házában az elkerülhetetlen színes lányórkát, teljesen egyformán élnek, szerényen, az egyszerű munkásember életét. Nekik nincsen miért ellenségeskedniök. Nem is ellenségeskednek. Muresan magyar nőt vett feleségül.

Az északkeletben magyarok most érzik magukat először egyenrangú polgároknak. Ez észlelhető mindenütt. Ime Méra

A Magyar Népi Szövetség

sajátságos és harcos szervezet. 1933-ban illegálisan hozták létre és főképpen munkásokból és hozzájuk csatlakozott földművesekből és diákokból állott. A háború előtt és alatt a Szövetség ugyancsak illegálisan, antifasiszta agitációt fejtett ki és azt követelte, hogy a magyarok ne vegyenek részt a Szovjetunió elleni háborúban. Csak 1944 augusztus 23-án — Románia történelmi napja — után kezdhet

Kurkó Gyárfás, az energikus politikai harcos

a magyar nép jelenlegi vezetője, maga is földműves származású. Orjasi érdeklődéssel tanulmányozta és tanulmányozza a Szovjetunió nemzetiségi kérdéseit, Lenin és Sztalin műveit. Most a választások után ő vezeti a romániai magyar képviselők nagy parlamenti csoportját. Ez a csoport — amint Mészáros József magyar író, Szücs Margit tanítónő, képviselő és a nemzetiségi magyarság számos más képviselője kijelentették — összetétele szerint 8 földművesből, 7 munkásból, 6 ügy-

közsből, 3 lelkesből és más értelmiségiekből áll. Óriási ünnepek keretében ünnepelték meg a kolozsvári magyar színházban az erdélyi magyarság a MNSZ választási győzelmét. Kurkó Gyárfás mutatta be a megválasztott képviselőket s többek között a következőket mondotta: — Mi a testvéri együttműködést választottuk a román néppel a demokrácia megerősítéséért folytatott harcban, azért, hogy tisztességes helyet foglalhasson el

meg újból nyilvános működését. A mozgalom tagjai közül sokan szenvedtek fasiszta börtönökben.

— A szövetséges szovjethadseregek adták meg nekünk a lehetőséget, hogy ismét résztvehessünk a politikai életben. Ezért örök hálával tartozunk a nagy szovjet népeknek — mondotta a Magyar Népi Szövetség elnöke.

védőből, 3 lelkesből és más értelmiségiekből áll.

Óriási ünnepek keretében ünnepelték meg a kolozsvári magyar színházban az erdélyi magyarság a MNSZ választási győzelmét. Kurkó Gyárfás mutatta be a megválasztott képviselőket s többek között a következőket mondotta:

— Mi a testvéri együttműködést választottuk a román néppel a demokrácia megerősítéséért folytatott harcban, azért, hogy tisztességes helyet foglalhasson el

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Csak akkor tudjuk elvégezni munkánkat, ha egységesen mellettünk áll a magyarság

— mondotta képviselői beszámolójában Nagy Tibor dr.

KOLOZSVAR. — Nagy Tibor dr. képviselő a MNSZ Farkas-utcai székházában január 3-án tartott szervezői gyűlés nagyszámú résztvevője előtt tartotta meg parlamenti beszámolóját. A beszámoló résztvevők nemcsak a kolozsvári szervezet cselekvő magyarjai, hanem sokan, akiket érdekelt a MNSZ parlamenti csoportjának eddigi működése. Együtt láttuk a munkást és tanárt, az iparost és kereskedőt.

— A magyar parlamenti csoportot nera is kell bemutatnom — mondotta Nagy Tibor dr. — mert jól ismerjük. Legnagyobb részük barátságos és az együttműködésé visszanyúl az illegálitásban töltött időkhöz. Parlament csoportunkon belül a legteljesebb egyetértés és együttműködés van. El merem mondani minden túlzás nélkül, hogy ennek az egységes szellemnek, megértésnek s annak a példamutató fegyelemnek, amely parlamenti csoportunkat a többi parlamenti csoport előtt és azokkal szemben kiemeli, nem utolsósorban köszönhető az istenadta tehetséggel és rátermettséggel megáldott elnökünk, Kurkó Gyárfásnak. Nagyszerű személye a legerősebb kapocs mindannyiunk között.

Ezután részletesen ismertette a parlamenti csoport szervezetét és munkafelosztását. Kijelentette, hogy a parlamenti csoport nemcsak belső, hanem külső munkát is végez. Képviselőink a különböző parlamenti csoportokban akár mint egyszerű tagok, akár mint az illető bizottságoknak vezetői, kivétel nélkül résztvesznek. A parlamenti munkájáról szólva különösképpen méltatta a trónbeszédet és az arra adott választ. Azután külön felment azokat a képviselőket, akik az

utóbbi időben megszavazott törvények megvitatásában a magyar parlamenti csoport részéről a kérdéshez hozzászóltak. Külön kiemelte azt a tevékenységet, amelyet parlamenti csoportunk a CASBI, a földreform kérdése, az aszúlyszűrtő v. d. é. k. megépítése, valamint különböző minisztériumokban szakembereink kinevezése ügyében végzett.

Politikai beszámolója kapcsán Nagy Tibor dr. megemlítette azokat a törvényeket, amelyeket a parlamentet tárgyalta és még is szavazott. Így a Nemzeti Bank államosításáról szóló, valamint a többi, a gazdasági életet rendező és a pénz stabilizálást célzó törvényeket.

— Ugy a parlamentben, mint parlamenten kívül a magyar képviselőket a legnagyobb szeretettel, megértéssel, sokszor kiérezhető tisztelettel fogadják — mondta Nagy Tibor dr. — A szeretet és megértés magában a parlamentben abból adódik, hogy első alkalom, amikor a román parlamentben demokrácia román képviselők foglalnak helyet.

— Az annyit emlegetett elképzelés, a román demokráciával való együttműködés — folytatta —, melyben sokan még ma is kételkednek, a román parlamentben kiteljesedő valóság. Ott valóban lehet látni az észinte demokratikus magyar-román együttműködést.

A gyűlés résztvevői lelkesedéssel fogadták Nagy Tibor dr. beszámolóját. Egymás után jelentkeztek azok, akik fel akarták hívni képviselőink figyelmét azokra a kérdésekre, amelyek égettek a romániai magyarság életében. Különösen a 645. törvénnyel, a CASBI-val kapcsolatban még fennálló visszafogásokat, a nyelv szabad használata körül felmerülő

az ország a szovjet szövetség mellett álló többi, békéért és demokráciáért harcoló nemzet között.

Ez a MNSZ programja. Ez az egyáltalán bizonyítéka a fiatal román demokrácia nagy győzelmének is. Így oldódik meg eredményesen Románia belső életének — ahol a magyar nemzetiség mintegy kétmillió lelket számít — egyik komplikált kérdése.

Már ezidőszent a magyarságnak 1781 elemi iskola, 262 közép- és 2 felsőbb tanintézet áll rendelkezésére. A kolozsvári magyar egyetem három fakultás és Marosvásárhelyen egy orvosi fakultás van. A régi Romániában egyetlen magyar felsőbb tanintézet sem volt. Kolozsvárt, Marosvásárhelyen, Nagyváradon, Aradon, Szarmáron megnyitották a magyar színházak. Erdélyben hét magyar papilap jelenik meg, négy hetilap és 10-ekre menő üzemi és gyári újság, valamint folyóirat magyar nyelven.

Mind ezek ellenére még igen sok megoldandó kérdés van. Sürgős segítségre van szüksége a magyar földműveseknek, akiket a földreform során a nem szerencsés összetételű bizottságok miatt helyenként sok sérelem ért. Nagy feladat a szövetkezeti kérdések megoldása is. Hatalmatlanul megjavítandó a szakoktatás. Főfeladatának tekinti a MNSZ továbbá a tömegek politikai kiképzését. A reakciók sovinszta propagandája sok kárt okozott és ma sem csendesedett még le.

— Nagy politikai erőt fejtettek ki a magyar asszonyok — mondotta Szücs Margit. — A Magyar Népi Szövetségnek a választások kapott szavazatai mintegy 60 százalékát a magyar asszonyok szavazata tette. Sokan közülük a választások napjában hekre hagyták el házukat, családjukat, földjüket, hogy hirdessék a népek politikai teljesítményüket.

Mikor a kolozsvári beszéletünk után néhány nap múlva találkoztam ismét Bukarestben magyar barátaimmal, a román parlament épületében láttam, amikor egyhangulag ünnepelték az elhangzott trónbeszédet. Észembe jutottak Kurkó Gyárfás gyönyörű szavai:

— A reakció halálos csapást kapott. Mi népünket a jobb jövő felé fogjuk vezetni.

BORISZ LEONTYEV

Kereskedők!

Egyesületünk megbízottai január 7., 8. és 9-én műtést rendeznek a szárazságsújtotta vidékek részére.

ADAKOZTATOKI

Kereskedelmi Tanács.

BEAC-BÁL

BEAC-BÁL

A farsang első nagy bálja

Január 11-én szombat, a NEW-YORK ös-zes termében a BOLYAI EGYETEMI ATLÉTIKAI CLUB

rendezésében.

Nagy Tibor dr. képviselő a hozzáintézt kérdésekre külön-külön válaszolt.

— Minden munkánk hibával — mondta befejezésül —, ha nem áll mellettünk egységesen a magyar nép. Minden magyarnak a Magyar Népi Szövetség szervezetében kell építő munkát vállalnia.

A gyűlés résztvevői az elhangzott felvilágosítás után meleg rokonszenveléssel rendeztek a magyar képviselők és a demokratikus román parlament mellett.

Szépasszony leánya

Részlet
Nagy Borbála
kedden
szinrekerülő
drámájából

(Kovács, az idősödő vidéki orvos, napi munkájából hazatérve fáradtan ül a fotelemben. Előző jelenetben feleségének társasága zafosan elvonul a moziba. Később visszajön Mária, az asszony, utána János, a Pestről érkezett ügyvédjelölt és Baba, Kovács leánya.)

11. jelenet. Mária, János, Kovács, majd Baba.

MARIA (Pici után szól): Várjatok, megyek én is. (Újra ruhában van, a tükör elé áll, igazítja a haját, kalapot tesz, dudol.)

JANOS (halkan a háttárhoz jön, átöleli, megcsókolja a nyakát): Milyen szép, Mária!

MARIA (hátrafordul, kacagva): Maga csókol! Tudja, hogy —

BABA (hátról a tejjel, amikor meglátja Mária és Jánost, megmerevedik, elejti a tejet).

MARIA (gyorsan kibontakozik az ülésből, Babára kiált): Te mit csinálsz itt??

BABA (kezet szájára szorítva áll, egyet sem tud mozdulni.)

MARIA: Milyen nézel, mintha sóbálványá meredtél volna! És mit leszelkedsz utánam! Mindig! Töröld fel gyorsan a tejet a paroketról! Buta kölyök!

KOVACS (nehezen, fáradtan, nagyon ősz, ezeitől felül a fotelemből): Mária.

MARIA (hüszterikusan): Mi az, maga is?? Maguk ketten! Maga is itt ül és reán les! Hát nem kell lenni! Megmondom tisztán! Mindenkinek! Nekem elég volt az egészségből! És tudja meg, hogy nem bírom tovább ezt az életet! En is ember vagyok, asszony! Nekem is jogom van az élethez!

KOVACS (rekedten): Ne kibáljon, Mária...

MARIA: Miért? (Idegesen kacag.) Persze, János előtt! Maga vonuljon el, kedves. Itt nagy családi jelenet lesz.

JANOS: Ha bármiben szolgálatára lehetek...

MARIA: Várjon rám a moziban. Pá.

JANOS: Közülük csókolom. (El.)

12. jelenet. Kovács, Mária, Baba.

MARIA (Babához): Menj ki. Itt nincs szükség rád. A mai napra lezerepedtél.

BABA: Édesapám...

KOVACS: Menj ki.

MARIA: Töröld fel a tejet! Hányszor mondjam! Mindjárt eléri a szalonperzsa nádarajt!

(Baba el.)

MARIA (cigarettaira gyújt): Most kezd hetj.

KOVACS: Nézze, Mária... husz éves házasok vagyunk... beszéljük meg komolyan, eszemben ezeket a dolgokat...

MARIA: Nekem elég volt a esendőből, a komolyságból! Husz év! En utáltam ezt a piszok vidéki életet! A portörölt, a gyermekek pelenkái! En itt utáltam minden! És történt! Soha asszony még ekkora áldozatot nem hozott az uráért, mint én! És mit kaptam érte? Egy hete ültöttem be a harminc, nyolcat! Tudott maga róla? Hozott nekem csak egy szál virágot is?

KOVACS: Már harmincnyolc éves?

MARIA: De még fiatal vagyok. És szép vagyok. Nem is értem, hogy lehet emellett a földhözragadt élet mellett, de szép maradtam. És émi akarok! Émi!

KOVACS (nagya, elé néz, nem felel).

MARIA: Az élet nem azt adja, amit ígér. És eltérlik. Irizatos gyorsan elmúlik. Már komolykúshoz járok, nem mintha nagyon kellene, de elővigyázatosságból. Tegnap kijértem az ablakon és megrémültem. Tegnapelőtt még aranypompában sugárzott a kert, a fák — és tegnap minden csapáson meredt szembe. En nem akarok egyszerre csak úgy a földbe, redni, hogy minden kopár. Félek a kopárságtól. Az őszől. És félek az elmulástól. En szép akarok lenni! Hogy szeressenek! Mert az asszony elmulik, ha nem szeretik. Aki pedig nem szép, azt nem szeretik.

KOVACS: De hiszen magának ma van... és ott vannak a gyermekei... azok akkor is szeretik, ha egyáltalán fogva sem lesz...

MARIA (felváltva): Nekem nincs senkim! Engem nem szeret a leányom! Nem ér meg! Ha kacagok, csodálkozva és rosszul lát meg és különösen kellemetlennek találja, hogy szép vagyok, hogy szebb vagyok, mint ő! Hogy engem szeretnek, míg őt...

BABA (aki közben törővel halkan bejött

és a tejet törli, mintha megütötték volna, fel egyenesedik).

MARIA: Nézze, nékieszen áll most is szembe! A gyermekekért törjek, szenvedjek?! A leányom a maga útját járja. A fiám, (hangja kicsit elhagyul) a fiám pedig megért engem. A fiám nekem ad igazat. (Rápillant a karóijára.) Jesszus! Elküstem a moziból! Már te is késtem a hivatást! (El, felé indul).

KOVACS: Ne siessen, Mária... most az

egyszer ne siessen... Beszéljük meg a dolgot...

MARIA (hátrafordul az üveges ajtó felé): Nekem elég volt a nagy családi jelenetekből. És elég volt az egészségből. Mi nem vagyunk egymáshoz valók. Ezt megértheti. Maga az okos. Tűnjön ki valami vidókot. Mert nekem, tudja meg, elég volt az egészségből! (El.)

13. jelenet. Kovács, Baba.

(Pihentető csend, aztán Baba egyszerre hangosan, bántóan el kezd kacagni.)

Legenda a Hivatalnokokról

Ott ült a tintafoltos íróasztala mögött és piszkálta a fogát. Az arca penészszinű volt és apró szeméi gyanakodva pislogtak felénk a kis üvegablakon át.

Megvártuk, amíg elvégezte ügyét a fogaitval, aztán udvariasan megszólaltunk:

— Létjogi bizonyítvány kellene.

— Ő azonban csak ült és nézett maga elé.

— Maradjunk eszbenben — intettem társaimat. Ki tudja, mily nagyszerű eszmék bontakoznak ez ibletett pillanatban a Hivatalnok agyában. Talán éppen ő, talán éppen most fejté meg azokat a nagy gondolatokat, melyekkel hiába birkózott annyi évezredekben át sok-sok nagy elme. Vagy talán vers születik e szűk és penészszin homlok mögött — mert hiszen a külső nem minden. Vers, csillogó tökéletesség, amiben benne rejlik a lényeg. Vers, amilyent talán még nem álmodott senki sem.

Ekkor a Hivatalnok felállt — teste görbe volt és pohos — s hátat fordítva nekünk, átment a harmadik asztalhoz s társalogni kezdett egy lilaszvetteres nővel.

— Disznóság! — háborgott mögöttem valaki.

— Ne itélj, testvérem, a Hivatalos Eljárásban! — intettem én. — Ki tudja, micsoda fontos ügyeket beszélnek meg. Tán éppen arról van szó, hogyan lehetne egyszerűsíteni a Hivatal munkamenetét, hogy annál gyorsabban kiszolgáljanak bennünket.

— Lehetséges — szólt rám a Földműves. — De nézze csak, éppen most kezd fogdosni a lilaszvetteres derekát.

— Ne itéljünk elhamarkodottan. Tán fáj a lilaszvetteres dereka s megkérte, hogy masszírozza meg.

— Disznó csirkefogó ez... Szabotál! — mondotta a Munkás.

Megráztam a fejemet.

— Nem lehetséges ez, testvéreim. Hiszen Hivatalnok ő! Mi értünk rendelték őt ide. Életének célja, értelme, létjogosultsága, hogy elintézza a dolgunkat.

— Talán meg is kellene ezt mondani neki — szólalt meg idegesen az Orvos, mivel hogy a kórházba kellett volna sietnie operálni.

— En azt hiszem, ez fölösleges. — szólaltam meg ismét. — Egészen biztos, hogy ő, amikor mint zseuge ifju a hüs erők ülén andalgott, arról ábrándozott, mily felemelő lesz, amikor majd mint állami tisztviselő, mindannyiunknak, az egész népnek szerény, alázatos és nyel-telen szolgálja lehet. Bizonyára érezte a néma kötelességteljesítés felemelő tudatát.

Tán még tovább is beszéltem volna, de ekkor elhívták a lilaszvetteres nő és a Hivatalnok visszatért az asztalhoz. Fel-emelte a kis üvegablakot. Ekkor hallottuk először a hangját.

— Na? — szólt ki hozzánk.

Igy csak nagyon elfoglalt emberek beszélnek — gondoltam, s röviden csak ennyit mondtam:

— Létjogi bizonyítvány.

— Hozzanak 2354 lej okmánybélyeget. Elrohantunk. Megvettük az okmánybélyeget. Visszarohantunk.

— Kérvény van? — kérdezte a Hivatalnok.

— Nincs.

— Csináljanak.

Tekintettel arra, hogy nem tudtuk, mi nek is kell abban a kérvényben szerepelni, ügyvédhez fordultunk. Az ügyvéd meg is írta a kérvényt s mindössze 40 ezer lejt kért érte fejenként.

A Hivatalnok ott ült a helyén, amikor visszaértünk és készséggel rendelkezésünkre állt.

— Befizették az illetéket? — vetette oda.

— Még nem. Most, itt akarjuk befizetni — vallottuk be.

— Hja, az nem úgy van — mondta. — Azt az adóhivatalnál kell befizetni.

Elmentünk tehát a városi adóhivatalhoz s ott, mintán néhány órán át sorban álltunk, ránk került a sor. Sajnos, azonban nyomban az is kiderült, hogy az illetéket nem itt, hanem az állami adóhivatalban kell leróni.

Elmentünk tehát az állami adóhivatalba. Itt már hosszabb ideig kellett várakoznunk. Végül azonban közölték, hogy az illetéket ugyan az állami adóhivatalban kell leróni, de nem itt a központban, ha-

nem a harmadik kerületi állami adóhivatalban.

Végül azonban ezt is elintéztük és három nap elteltével ismét ott állottunk a Hivatalnok előtt, kezünkben a nyugtások.

Most már csak azt kellett végigvárni, amíg megesszi a tízórait és megmosa a kezét. Nyomban utána rendelkezésünkre állt. Átvette a nyugtákat és behozta egy fiókba.

— Jöjjenek holnap.

Másnap reggel ott voltunk. A Hivatalnok, alig néhány perccel ez után, hogy döngetni kezdtek a lámpák, amelyen ez a felírás állott: „Félek fogadásra 8—2 között”, otthagya a lilaszvetteres nőt és kinyitotta a kisablakot. Már nem is kérdezte, mi kell. Ismert már valamennyiünket.

— Kifogyott a nyomtatvány.

— Nem lehetne... — kezdtük azernylen.

— Nem lehet! Jöjjenek holnap.

És mi jöttünk. Jöttünk holnap és jöttünk holnapután és azután és még azután. Jöttünk elszántan és makacsul, jöttünk mint ezzelő hívei egy elveszett embernek. Jöttünk, mint egy római légiónak, amit nem téríthet el semmi és senki az utjából.

Teltek a napok és teltek a hetek. Nyomtatvány azonban még mindig nem volt.

Közben pedig megállott a Grár, megállt a Munkás, akinek helyükre kellett volna illesztenie a csavarokat, itt állt a Hivatal ajtajában. Az órii szántás is elmaraadt mert a Földművesnek is itt kellett várakoznia. A kórházban pedig meghaltak a betegek, mert az orvos s sorban állás miatt nem ért rá gyógyítani őket.

A Hivatalnok pedig ott ült az ablak mögött, piszkálta a fogát, fogdosta a lilaszvetteres derekát és tízóraitott.

Ekkor következett az a nap, amelyet azóta márványba véve feljegyzünk minden hivatali sraba falára.

Ezen a napon, mint rendezés, megint ott állottunk a Hivatalnok ablaka előtt.

Ő pedig kidugta a fejét s mintha csak sem látott volna bennünket, megkérdezte:

— Mi kell?

— Létjogi bizonyítvány — ismételtük türelmesen.

Ő pedig a hajához kapott, mely most színű volt és gyér, s így kiáltott:

— Istenem! Hát sohasem hagynak már engem élni? Különben is már nem tartozik rám. Menjenek a 29-esbe.

Ekkor történt, hogy a Munkás hangosan az üvegablak mögé s a tintafoltos asztalra keresztül kirángatta a Hivatalnokot. A Földműves a derekára vágott, hogy lezabart a mooskos kopádórra. En magam pedig a fejét tartottam, mint az Orvos, szakszzerűen és igazán nélkül, a szívébe dőlte a műlökést.

NAGY ELEK

A Magyar Színházban (Szinkör)

Kedden, január 7-én este fél 10 órakor az

„Ichud“ zsidó operett-társulat

bemutatja az:

„ICIG SCHOLTIK“

című 3 felvándsos, világshkert aratott nagy operettel

SEVILLA PASTOR és **MAX MORRISON**

játszák a főszerepeket.

Jegyek a Magyar Színház pénztáránál válthatók.

Autóbusz-járat

Kolozsvár-Torda-Ludas-Marosvásárhely

között. Kolozsuárról indul minden reggel 6 órakor. Marosvásárhelyről indul mindennap délután 2 órakor.

Taxi-autóbusz

Kolozsuárról indul délután 1 órakor. Marosvásárhelyről indul reggel 6 órakor.

Kolozsuárról a lóposta háta mögötti autóbuszállomásraól indul.

Jegyelövétel!

Jegyelövétel!

HIREK

VILÁGOSSÁG

A Honfoglaló Magyar Népi Szövetség központi naplaja.
Kolozsvári szerkesztőség és kiadóhivatal: Brassai-utca 7. Telebeszélő 958.

JANUÁR 8-ÁN KEZDŐDNEK AZ ELŐADÁSOK A BOLYAI TUDOMÁNYEGYELEMEN. A Bolyai Tudományegyetem rektorai hivatala közli, hogy az előadások az egyetem valamennyi karán január 8-án kezdődnek meg.

CIGARETTAPAPIRT HOZNAK FORGALOMBA. A pénzügyminisztérium rendeletére a dohánytözsdek a dohányzók részére régi óta nélkülözött, kifogástalan minőségű cigarettapapírt fognak forgalomba hozni. A külföldi anyagból készült „Lux” cigarettapapírt, amely 50 lapból áll, 1000 lejért, a másodosztályú, belföldi gyártmányú cigarettapapírral pedig, amely szintén 50 lapból áll, 500 lejért lesz kapható a dohánytözsdekben.

A II. KERÜLETBEN LAKÓ MNSZ-TAGOK FIGYELMÉBE! Felhívjuk a Kolozsvári II. kerületben lakó testvérek figyelmét arra, hogy a szokásos keddi esti összejöveteleket a Magyar Népi Szövetség Attila-ut 9. szám alatti székházában esti 6 órai kezdettel továbbra is minden héten megtartjuk. Gondoskodás történt arról, hogy az összejöveteleken résztvevők a magyar írók és művészek részéről szórakoztatást, a napi, jogi, gazdasági és szociális kérdések megbeszélésével pedig minden irányban tájékozódást nyerjenek. Felkérjük tagjainkat, hogy a megbeszéléseken minél számosabban jelenjenek meg, hogy kerületünk munkájába új lendületet vigyünk és azt minél eredményesebbé tehesük. A II. kerületi MNSZ vezetősége.

FEBRUÁR ELSEJÉTŐL FELEMELIK A VASUTI TEHERSZÁLLÍTÁSI TARIFÁT IS. A hivatalos lap legutóbbi száma a közlekedési minisztérium hivatalos közleményét közli, amely szerint a vasuti személyszállítási tarifának január 1-én történt felemelése után a folyó évi február 1-től kezdve felemelik a vasuti teherszállítási tarifát is. A díjtételek felemelésének mértékét a CFR hivatalos lapja fogja később közölni.

A KISÁLLATTENYESZTŐK FIGYELMÉBE! A Szakszervezeti Tanács sportbizottsága felhívja a „Columbiá” kisállattenyésztők egyesületének minden régi tagját, hogy január 6-án, vasárnap délelőtt 11 órakor az újárlakú és újjászült közgyűlésen résztvevőként jelenjenek meg a Szakszervezeti Tanács ülésszakán, tér 33 szám alatt (II. emelet) működő sportbizottságánál.

A MÁRIA VALÉRIA ARVALEANY-NEVELŐ OTTHON vezetősége január 18-án a Newyork-szálló termeiben bált rendez az árva felszolgálására.

(*) MEGHÍVÓ. A kolozsvári Viz- és Vízszervezetek Szakszervezete január 18-án, vasárnap délelőtt 9 órakor a Szakszervezet székházában (Karolina tér 9 szám) tartja 1947. évi üszújító közgyűlését, melyre a tagokat tisztelettel meghívja. Amennyiben a megjelentek létszáma kevesebb lesz, az üszújítás egyezmenen napon délelőtt 10 órakor, tekintet nélkül a megjelentek létszámára, tartatik meg. Felhívjuk a tagok figyelmét, hogy a közgyűlési könyvecskéket becsérélésért szakszervezetünk csoportosan intézi. Kérjük január 7-én, kedden Honam titkárnkhoz a könyvecskéket bejelentőlapokkal átadni. A vezetőség.

PÁLYAZAT ERDELYI ÁLLATORVOSI ÁLLÁSOKRA. A földművelésügyi minisztérium 1946. évi december 16-án kelt 223.425. számú rendeletével az alábbi erdélyi állatorvosi állásokra hirdet versenyvizsgáival összekötött pályázatot: állatorvosi állásra Nagyvárad és Nagyszéden városokban, igazgatói állásra a marosvásárhelyi és szatmárnémeti közigazgatáson. A versenyvizsgát Bukarestben február 1-én tartják meg. Pályázhatnak azok, akik az állatorvosi vizsgát (examen de capacité) letették, 10 évi szolgálatuk van és fegyelmi büntetést nem szenvedtek el. Pályázati határidő folyó év január 20-ika.

(*) CIPESZ KISPAROSOK FIGYELMÉBE! A hétfői rendezés taggyűlést az ünnepről való tekintettel délután 4 órakor tartjuk meg. Kérjük a pontos megjelentést. A vezetőség.

(*) DR. VARGA LAJOS közgyógyorosi pályázatát Szabadság-tér 15 szám alatt megnyitották.

Hirdetések, előfizetések felvétele az összes lapok számára. Közgyűlés meghívók, névelők, idézők, névelőbiztosítók, iratvezetők behírtetése a Monjtoral Oficiában. Muzsika, újság, könyv stb. rendelések. Szöveg: 23. rajz.

UHU
Kolozsvár, Mária királyné-utca 34.

Meghosszabbították a karácsonyi szüneteket

KOLOZSVAR. — A kolozsvári Magyar Tankerületi Felügyelőség ezton horra ta domására a körzetébe tartozó középiskoláknak, hogy a beállott hideg időre, valamint az általános fűtőanyaghiányra való tekintettel a nemzetnevelésügyi miniszter utólagos tájékoztatásra a karácsonyi szüneteket január 20-ig (örökös meghosszabbításának engedélyezését). Ennek alapján azok a középiskolák, amelyeknek fűtőanyaguk nincs, a vakációt január 20-ig meghosszabbíthatják.

Január 20-ig írásban kell bejelenteni a polgármesteri hivatalnál a kolozsvári férfiaknak, ha a közmunkát nem pénzzel kívánják megváltani

KOLOZSVAR. — A polgármesteri hivatal a hivatalos lap 1944. április 20-án megjelent 92. számában közölte és az utfenntartás érdekében természetben munkatejesítésének megszervezésére és végrehajtására vonatkozó szabályrendelet 2. és 11. szakaszai alapján felhívja azokat a Kolozsváron lakó, 21. életévüket betöltött, de 60. életévüket meg nem haladott férfiakat, valamint nemre és korra való tekintet nélkül az összes székely, igásállat-, tehergépkocsi- és lófogató teherkocsik tulajdonosait, hogy január 20-ig szá-

bélyezzerű bélyeges kérelemben jelentősek be a polgármesteri hivatal iktatójában, ha az utfenntartás érdekében teljesítendő kötelezett. cégeiknek természetben kívánják eleget tenni.
Mindenaképpen, akik január 20-ig nem kéri a tényleges munkára való beosztásukat, olyanoknak tekintik, akik az előírt 6 munkanapot közpénzzel kívánják megváltani és ezeket bevezetik az adókönyvbe az utfenntartás természetbeni munkájának megváltás díja kirovás céljából.

Ki rekvirálta el a Hazatérők Otthonát?

KOLOZSVAR. — A Magyar Népi Szövetség helyi szervezetében s általában is a lakosság körében feltűntést keltett tegnap az a hír, hogy a Horea-ut 100 szám alatt működő Hazatérők Otthonát tubuzgó lakásrekviráló közegek lefoglalták. Nagy Tibor dr. képviselő a hazatérők hadifoglyok ügyét súlyosan sértő lakásrekvirálás ügyében ma a Hazatérők Otthonának ötszöves bizottságával együtt felkereste Lezar Constantin polgármestert, aki azonban nem tartozkodott hivatalában, mert a város részére érkező farokmányok átvételére ment ki az állomásra.
A küldöttség így nem kaphatott még felvilágosítást, remélhető azonban, hogy a közönség érzelmeit osztatlanul sértő, magyarokat és románokat egyaránt sújtó lakásrekvirálás ügyében hatóságaink megadják a kellő felvilágosítást és megrendszabályozzák azokat a felelős elemeket, amelyek egyfelől a város újjáépítését szabotálják el, másfelől pedig egy teljesen törvénytelen, megokolatlan és komolytalan lakásrekvirációs botrányosorozattal — gondoljunk csak a Bolyai Egyetem tanáraitak hábergatására — elégedetlenséget akarnak szítani.
Mondanunk sem kell, hogy a Hazatérők Otthonára mindaddig szükség van, amíg hadifoglyok utaznak át a városon. Aki a Hazatérők Otthonára rá merje tenni a kezét, igazán csak arra érdemes, hogy a törvény szigorával sújtsanak le rá.

SPORTÉLETT

Nagyszabású tehetségkutató-versenyt rendez Vízkereszt napján a KKE

KOLOZSVAR. — A nemrég 75 éves fennállását ünneplő Kolozsvári Korcsolyázó Egyesület január 6-án, hétfőn, Vízkereszt napján, délelőtt fél 10 órakor a sétatéri jégpályán nagyszabású tehetségkutató versenyt rendez a korcsolyasport ifjú hódolói részére. A KKE ezzel a versennyel lehetőséget kíván nyújtani úgy a fiú-, mint a lányversenyzőknek, hogy képességüket, tudásukat bemutassák és a kitűnő hírnevének örvendő korcsolyasport hatalmas táborát részvételükkel megerősítve, a testedzésnek ez a nemes ága valószínűleg fűződjék.

A hétfőn megtartandó nagyszabású versenyen műkorcsolyázás lesz fiúk és lányok részére, a fiúk részére pedig tetszés szerinti távon futóverseny bármilyen korcsolyával. A versenyzési kedvet a KKE azzal is fokozni kívánja, hogy azoknak a jelentkezőknek, akik nem rendelkeznek korcsolyával, saját készletéből korcsolyát bacsájt rendelkezésükre a verseny időtartamára. Az érdekesnek ígérkező versenyre a helyszínen lehet jelentkezni a rendezőségéknél. Nevezési díj nincs.

A műkorcsolyázók részére az előírt gyakorlat: körív ki- és befelé.
A verseny után a KKE vezetősége a sétatéri jégpályára csarnokkban értekezletet tart, amelyre kéri az összes tagok megjelentését.

SPORTHIRADÓ

A Ferencvárosi Svájcból turizmus labdarúgócsapata 3:3 (2:2) arányban döntetlenül játszott az Aarau svájci városka nevével elnevezett FC Aarau csapatával. A Ferencvárosi góljait Szabó és dr. Sárosi lőtték. Az elődöntő eredménye Henniének, a Ferencvárosi kapusa gyenge védésének következménye.

Brazilia — Spanyolország 7:5. Brazilia válogatott labdarúgócsapata Madridban — a labdarúgás történetében eddig nem látott szemkápráztató játék után — 7:5 arányban győzte le Spanyolország válogatott labdarúgócsapatát.

AZ OLIMPIAI ZASZLOT, amely az 1936. évi berlini Olimpia után Németországban maradt, majd a háború forrásaiban eltűnt, Berlin egyik pénzintézetének pincéjében megtalálták.

ROYAL-MOZGÓ

Vasárnap, január 6-án utoljára a hatalmas zenés spanyol film:
SARASATE Főszerepben: Alfredo Maya és Adolina Pati

Hétfőn, január 6-tól egy hatalmas új amerikai film:
Házassági veszekedés

Főszerepben: Carole Lombard és Robert Montgomery

ROYAL PALACE MOZGÓ

SZERELEM HATALMAN Főszerepben: Victor Francor, Anabella

Vasárnap és ünnepon délelőtt 11 órakor matiné.
Jegyekről előre gondoskodjon az új nagy amerikai premterfilmekhez.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET

Az UTUNK
Legújabb számában Gál Gábor az új esztendő küszöbén a közélet 48-as centenáriumára figyelmeztet s annak szelleméhez méltó készülődésre hívja fel a demokratikus erőket. Kovács György a néppel együtt harcoló erdélyi magyar író múltévi szerepét világítja meg, mely nem vehetett nagy művek születésére, de érdemeiket szerzett a népek testvériségének kibontakoztatásában.
Rendkívül hasznosak a lapnak az építő bírálat jegyében közölt vitacikkei. Kacsó Sándor „Nem elég az Ige” címen a demokratikus vszágírás mulasztásaira mutat rá és vitaindításra alkalmas gondolatokká próbálja a tömegek és a sajtó között támadt elégtelenségeket egyensúlyhozni. A problémákat felvető írások között nagyjelentőségű Sóni Pál és Nagy István cikke, melyben a két író az erdélyi iródalom új történelmi hivatását teszi méltólegre a szidóság és a magyarság viszonyának tükrében. A közéleti, politikai és művészeti anyagot Aszódy János, Szentimrei Jenő, Oláh Tibor, Kós Balázs, Benecédi Sándor, Gál Ernő, Zolnai Béla, Jancsó Elemér, Farkas Imre és Látó Anna írják. Novelláival Ember György, Ujlaki S. Márton, Csernői Pál, verssel Horváth István, Erdőházi Hugó, Aradi Livia és Tompa László szerepelnek. Értékes költés Szemen Károlyon szovjet költő „Ötvenes Terv” című költeménye, melyet Booskói Viktor tolmácsolt oroszról magyarra. A könyvszemlelben a karácsonyi ünnepekre megjelent erdélyi művek ismertetését olvashatjuk.
Az értékes számot Gy. Szabó Béla falmetsző, Hajós Imre rajza, valamint Benecédi Sándor és Szeréniusz Jenő szobraitól készült felvételek díszítik.

A KOLOZSVARI „SZENTGYÖRGYI ISTVÁN” ALLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:
Vasárnap délután 4 órakor: Kaland. Előadás a szervezett munkásság részére. (Sorozatszám 7.)
Vasárnap este nyolc órakor, Hétfőn délután 4 órakor: Sárga fűző. (Sorozatszám 8.)
Kedd este 7 órakor: A madarász. Kovács Kató felépítésével. (Sorozatszám 9.)
Kedden este 7 órakor: Szépmagyar leánya. Bemutató előadás. (Bemutató dírtel 16. Sorozatszám 10.)

A KOLOZSVARI ROMÁN ALLAMI NEMZETI SZÍNHÁZ ÉS OPERA MŰSORA:
Vasárnap ünnep előadás.
Hétfőn este 7 órakor: Tosca.
Kedden délután 3 órakor: Vig szöveg.
KOLOZSVARI MOZIK MŰSORA:
CAPITOL: A 217-es depordit. (3, 5, 7, 9.) Vasárnap és hétfőn délelőtt 11 órakor matiné.
CORSO: Fjéti gyors. (3, 5, 7, 9.) Vasárnap és hétfőn délelőtt 11 órakor matiné.
RIO: Hatalmas újévi műsor: A két hold völgye. Román-magyar feltratókkal. (3, 5, 7, 9.) Vasárnap és ünnepon délelőtt matiné.
ROYAL: Házassági veszekedés. Nagy amerikai film. Műsor előtt a legújabb híradó. (3, 5, 7, 9.)
ROYALTEREM: A szíriai hatajma. (Fél 4, fél 6, fél 8 és 9.)
OLYMPIA: Vasárnap és hétfőn bemutatja a legnagyobb magyar filmet: Szeptember végéig. (3, 5, 7.)
SELECT: Kalotaszegi madonna. Vasárnap és ünnepon délelőtt 11 órakor matiné.
URANIA: Igaz utóélet. (3, 5, 7, 9.)

Szabadegyetemi hallgatók!

A Bolyai Szabadegyetem tanfolyamai 1947 január 7-én (kedden) délután 5 órakor újból megkezdődnek. Az előadások színhelye a Jón- és Közgazdaságtudományi Kar I.-II. számú tanterme. Bátsya-utca 15 szám.
A Szabadegyetem igazgatósága.

Értékes könyvek, szórakoztató művek, olcsó árban az
UHU
könyvesárnyékban. Mária királyné-utca 32 szám. (Küpi alatt.)

CODRU
Ingatlanforgalmi és kereskedelmi iroda
Kolozsvár, Malinowski tér 1.
Mezzanin. Telefon 772.
Megbízása van családi és bérházak, valamint több birtok eladására

ADÁS, VETEL

BUTOR, szőnyeg, porcellán, írógép, gyermekkosci és egyéb értéktárgyak vétele és eladása. „UNICOM”, Kossuth Lajos-utca 10. 710

ARANYTAT ezüstöt, szőnyeget, régiségeket, porcellán jellegűebben Wallerstein vásárol. Zoltán Emília-utca 1. Telefon-Palota mellett. Telefon: 620. 365

PRIMA szőlőültetvény, gyökeres ripánia megrendelhető Szilágyi Gyula, szőlőültetvény, telep Dlosig, Bihar megye. Árjegyzéket díjtalanul küldök. F.

VESZÉK, eladok használt ruhákat, fehérneműt és más értéktárgyakat, Széchenyi tér 31 szám. 1198

ELADÓ ebédő, és konyhabutorok, szekrények, sodronyágy, lészómatracé, ottomán, perzsaszőnyegek, üvegneműk, konyhaedények, mérlegek, villanylámpák, képek, vattelinek, női kabát, Petru Maior (volt Arany János)-utca 6, földszint 4. 1229

TIZEDESMERLEGET (aszaltit) veszek. Boros, Jorga (volt Jósika)-utca 19. 1287

SZMOKING, félig kész, új, angol szövettel, eladó. Anonymus utca 19. Házfelügyelő. (Görögtemplom-utcából). 1286

MOTORT keresek megvételre falusi motorhoz 2-3 kövel. Cim: Tofan, Kolozsvár, Fánjancsél-utca 41. 1325

CAM römök, rázkarcok, festmények, modern fotelek, kristályüveges vitrin, kis asztalok, hátkaru modern nikkelcsillár, zsarabrosz eladó. Kárpát-utca 36. 1340

SÜRGÖSEN eladó egy férfi hosszú bőrkabát, egy férfi fekete télikabát, egy ballon, egy női fekete csikos kosztim, kettő darab lkerabakra való függöny. Szentgyörgy-utca 37. hátul. 1333

LEGMAGASABB napi áron vásárol karikakanyós varrógépeket, varrógépfeljeket, varrógépfeljekeket, alkatrészeket, tűket, körkötőgépeket, szikkítógépeket, fonógépeket Weisz gépkereskedő Kolozsvár, Horea-ut 82. 1314

BUTORBEHUZASRA alkalmas plusz, brokátot függőnyt, szövetet magam áron veszek „Viktória” butorizem, Mária királyné-utca 2. 1327

VEZ-ELAD

butor, szőnyeg, porcellán, írógép és egyéb értéktárgyat.

„UNICOM”

Kossuth Lajos-utca 10.

EGY jókarban lévő háromnegyedes férfi bőrkabát eladó. Méhes-utca 47. 1392

KERESÉK megvételre egy betegelő koscsit, csak modern és jókarban lévő. Mátyás-szombatium, Friedman, 9. számú szoba. 1391

RADIO „Blaupunkt”, 5+2 univerzális, egyen- és váltótárral egyaránt használható, eladó. Forduló-utca 2. 1382

RADIO telepes, nagyszuper, kitűnő állapotban eladó. Forduló-utca 2. 1382

VASZTERGAPAD vezérsós, áttételes, 400 milliméter csucstávolsága, összes metekerekkel eladó. Árpád-ut 57. 1378

HALOSZÓBA, sezlon, rádió, perzsaszőnyeg, konyhaszekrény, házhely és még sok más egyéb eladó. Cim: Hegedűs Sándor-utca 12. 1367

ZONGORA rövid, „Amberg” gyártmányu, eladó. Szappan-utca 18, jobbra 1-2. ajtó. 1368

JÓKARBAN lévő modern, kézzemélyes reklám eladó. Dávid, Kis-utca 3. 1363

ELADÓ egy jókarban lévő Singer varrógép villanymotorral felszerelve és egy üveges spanyolfal, Weisz, Malom-utca 10. 1354

TÉLIKABÁT, teljesen jó állapotban, kétféle, egy női, fekete, eladó. Széchenyi tér 2, földszint, balra 2. ajtó. 1355

BECHSTEIN zongora eladó. Eperjes-utca 6. Délután 3-6. 1351

KERESÉK 2 darab 50 literes üstöt üstházzal és 4 1/2 literes motort. Izoletorn, Széchenyi-tér 2. 1357

ELADÓ egy rádió. Bolgár-utca 28. 1352

SINGER női varrógépét, kifogástalanul veszek. Augustus 23 (Király)-utca 33, földszint 5. 1459

ELADÓ egy jókarban lévő „Hesa” személy mérleg. Cim a kiadóban. 1462

ELADÓ sürgősen egy háló és egy reklám. Postakort-utca 16, I. emelet. 1442

ELADÓ 35.000 női versenyzőkosztya. Márton-utca 6 (Szentgyörgy)-utca 28, földszint 2. 1449

EGY jókarban lévő mély gyermekkosci eladó. Jókai-utca 16, I. emelet. 1471

ELADÓ 44.000 kalos 400.000 lejért, férfi ruhakoscsya 100.000 lejért, kombinálható gyermekkosci 70.000 lejért. Cim: Benkő, Széchenyi-tér 38. 1437

EGY malomkőhöz való felszerelés eladó. Szilágyi Alexandru Samujbal Almagulul, Kolozs megye. 1405

APRÓHIRDETÉSEK

BORKABÁT, béradióg. Birgerit esküme eladó. Kossuth Lajos-utca 20. Sándor. 1440

MENYASSZONYI fátlyat, fehér tújt veszek. Cim a kiadóban. 1422

KULFÖLDI gyártmányú sifejszerelés 39.000 baltancsál, stucnijal, fülvédővel, teljesen jó állapotban eladó. Mojlör-ut 66, kapu alatt. Ügyvédj iroda. Délután 2-4 óra között. 1430

EGY steppet mély gyermekkosci, férfi kértárpár eladó. Mécok-utja 50. 1431

FAMEGMUNKALÓ, kisebb természetű márkás gépeket (jáléküzem felszereléshez) veszek. Balogh Jenő Dó, Somrutulul-utca 31 szám. 1432

SZANTALP, kocsitengelyre szerelhető, eladó. Budal Nagy Antal-utca 12. 1433

SZEKEK és fotelek gyári lerakata nagyban és kicsinyben, ebédőszékek, háta, félháta, mindenféle színben és formában legolcsóbban kaphatók Kjelinnál, Malinovszkitér 6. Szentgyörgy-utca sarok. 1406

KONYHAK modernek, rekamiék, fotelek, kombinált szekrények, furniros asztalkák és székek, sőtél hálószoza, díofurniros modern ebédőberendezés és komód, egyes szekrények, régi konyhakredencek stb. eladók. Malinovszkitér 6, Szentgyörgy-utca sarok. Kjelin. 1406

DÍOFURNIROS háló eladó. Méhes-utca 60. 1407

KET darab 0.5 HP, 2 darab 0.2 HP állít-ható sebességű 220/380 Voltos villanymotor eladó. Apor-utca 27. 1408

EGY fűszerüzletberendezés mérlegelddel eladó. Cim a kiadóban. 1402

EGY férfi és egy női st teljes felszereléssel eladó. Tégla-utca 17. 1402

ELADÓ új, sötétkék női sinadrág, egy 3+1 lámpás rádió ocsón. Cim: Baricz, Rákóczi-ut 67. 1398

HASZNALT ruhákat veszek, eladók. Mária királyné-utca 17, Pollák. 1370

ELADÓ a Szamosfalvi ut mentén szoba, konyha, isálló kerttel. Nyárad-utca 44. 1365

MAV csepőgép 1200-as, Fordson traktorral, elevátorral, teljes felszereléssel és egy 1200-as löhereséplő eladó. Benczédi Márton Suatu, mócsi járás, Kolozs megye. 1322

RÖVID zongora kifogástalan állapotban eladó. Rattai (Köös)-utca 6. 1413

SZILSZKIN bunda, alig használt, ocsón eladó. Rozett-utca 10. 1393

HALLÓ! Halló! Figyelem! Páratlan cipőjét és pince, padlás lomját megveszem. Kedd, péntek, szombat egész nap. Hosszu-utca 48, Harasztosi. 1353

KERESÉK megvételre 250-350 köbcentis motorkerékpárt. Március 6-utca 12. F.

TEHERAUTÓ hóanc eladó. Mo'nár számlató. Munkácsi-utca 22, Telefon: 1017. 1409

EGY rádió és egy 12 basszusos harmonika eladó. Májusi-utca 21. Házmeesternél. 1416

MODERN furniros kombinált szekrény, hálószoza, berendezés, reklám, kanapé, fotelek, konyhák ocsón eladók. Megtekinthető hétfőtől. Görbe-utca 4. Zsák-utca folytatása. 1413

MEGVÉTELRE keresek egy kisebb élelmiszertület. Cim a kiadóban. 1413

ELADÓ két új ágysofony. Majlátk fodrász. Szabadság-tér 13. 1419

VENNEK rossz cernazoknit, harisnyaszárat. Harisnyát talpalok, 2 párból varrott talppal. Pata-utca 86. 1414

REMINGTON táskairógép eladó. Szentgyörgy-utca 33, I. emelet. 1410

4 KARIKAS „Zephia” vagy hasonló nagyságu bélelt kályhát megvételre keresünk. Józsa Béa Athenaeum könyvkereskedés, Szabadság-tér 12. 1420

KETSZEMÉLYES, jókarban lévő sezlon eladó. Rákóczi-ut 40. 1452

RADIO Ingelen, 4+1, eladó. Kálvin-utca 11, II. emelet. 1457

BUTOR, szőnyeg, gyermekkosci, varrógép és mindenféle használt tárgyak vétele és eladása. Bizományi tárgyakra előleget folyó. atók. Butorizlet, Karolina-tér 9. 1456

JÓKARBAN lévő női Singer varrógépét keresek megvételre. Mária királyné-utca 14. emelet. 1458

ÚJ festett háló ocsón eladó. Vizaknai, Baba Novac-tér 9. (Tordal-ut alján.) 1460

ELADÓ női ruha, fűzős cipő, férfikabát, bekecs, gobelin képek, fűrdőkád, rajzárta. Florilor-utca 17. 1461

4+1 LAMPAS, kitűnő amerikai (hálozati) táskarádió eladó. Majláts-utca 21. Szatéria, hátul az udvarban. 1424

ALKALMAZÁST KAPHAT

JÓHOZAMU vállalkozáshoz 5-6 millióval pénzes közreműködő kerestetik. Felvilágosítás: UHU, Mária királyné-utca 34. 1408

KERESUNK becsületes, gyermelthez értő középkori nőt, aki egy kisebb háztartás munkáit vállalja. Jelentkezés délután 2-5 között. Jászai-utca 6. (Magyar Színház mellett). 1313

ÜGYES fiatal leány fogászati rendelőbe segítséggel kerestetik. Cim a kiadóban. 1341

FOZNI tudó, becsületes mindenes keresek 15.000. Jelentkezni Avram Iancu (Petőfi)-utca 2, I. emelet. 5. 2-3.ig. 1417

BEJARONOT keresek kisebb háztartás részére reggel 7-től délután 5-ig. Feltétlen megbízható, gyermekszerető előnyben. Cim a kiadóban. 1358

ROMÁNUL tudó, iskolázott alkalmazottat keres Lepage Könyvtár. 1360

KERESÉK V. alk kereskedelmista magántanuló fiam meléi oktatót, aki a román, német, francia nyelvet is tanítaná. Cim: Hasdeu-utca 13. 1361

FINOMMECHANIKAI üzem keres ügyeskező, legalább 4 középiskolát végzett, értelmes munkásjanynokat. Jelentkezés hétfőn délután 4-5 óráig. Wilson-utca 7, földszint 1. 1403

KISMEZŐI temetőbe őrt keresünk. Erdek. lódnál Banatulul-utca 18. 1371

MESZÉGETŐMESTER kerestetik előnyös feltételek mellett, akinek földgázban nagy gyakorlatja van. Ajánlatok az eddigi működés pontos megjelölésével a kiadóba leadandók „Mészégető” jellegre. 1336

CIPESZ vagy csizmadjasegédet felveszek munkára. Széchenyi-tér 9. 1387

DOLGOZNI férfiakat, fluakat beidő munkára felveszek. Orbán, Unió-utca 12. 1396

ALKALMI vállalkozáshoz kettőmillió kerestetik jó haszonra. (Inkább műveit izraelitá jelentkezzék.) Felvilágosítás: UHU, Mária királyné-utca 34. 1408

IRÓGÉPPEL rendelkező, lehetőleg könyvelni tudó tisztviselőt keresünk. Társulási is lehetséges. Felvilágosítás: Incze festőművész, Szabadság-tér 14. 1408

ASZTALOS tanulót vagy kifutót felveszek fizetéssel. Görbe-utca 4. Zsák-utca folytatása. 1413

ASZTALOS segédet keresek furniros munkához. Patek-utca 1. 1453

MEGNYITANDÓ bórdiszmláru üzem vezetésére elsőrangú szakember kerestetik. „Fizetés és magas részesedés” jellegre a kiadóba. 1451

INTELLIGENS nőt felveszek, aki cukrászdában egyedül kiszolgál és pénztárt kezel. Cim a kiadóban. 1403

KERESUNK nevelőnőt 2 leánygyermek mellé, 3 és 5 éves. Idegen nyelveket beszélők előnyben. Cim: Weill Sámuel Hatag. 1430

KÖNYVELŐ kereskedelmi vállalatnál alkalmazást kaphat. Ajánlatokat „Könyvelő” jellegre a kiadóhivatal továbbítja. 1440

HADÍÓZVEGYI jöghoz pénzesítés kerestetik. Dócziné. Trafik, Jókai-utca 12. 1434

ASSZISZTENSNÖT keresek Szobát könyvhasználatú Ady-gyár környékén, jól fizetnek. Cim a kiadóban. 1428

ALKALMAZÁST KERES

BETARUSULNEK diogériába nagyobb összeggel. „Közvetítő” jellegre. 1352

PENZTAROSI állást vállal könyvelésben is jártas, 57 éves tisztviselő. Cim a kiadóban. 1421

ÜGYES fiu elmenne cipésztanulónak azonnal, vidékre is. Cim a kiadóban. 1376

KÖZÉPKORU, 25 éves gyakorlattal rendelkező, nagymammi liszt-, termény- és zsákraktárnok állást keres. „Szakember” jellegre. 1411

VARRÓNÓ kabátot, ruhát a legkényesebb ízlelének megfelelően, jutányosan vállal. Fűrdő-utca 16. 1445

60-80 MILLIO lejjel bejárulna jólmenő üzletbe vagy vállalatba 35 éves izraelita fiatalember. Ajánlatokat „Azonnai” jellegre a kiadóba kér. 1410

INGATLAN-LAKAS

JÓFORGALMU fényképészeti műtarem eladó vagy kiadó. Foto Bach Hunedoara, Vajdahunyad. 943

ELCSERELNEM egy szoba összkomfortos főbérleti lakásomat hasonló két vagy háromszobással. Cim Ferrum, Horea-ut 35. Délélett 9-1.ig. Ügynököt díjazok. 468

LAKAST cserélnék központban két szobáért egyszobás, konyhás összkomfortos lakást, három szoba, konyhás összkomfortos lakásért kétszer egyszobás, konyhás összkomfortos lakást adnék. Cim: Jasilor-utca 22 szám. 1329

Eladó a háza, földje, telke?
Bizza meg!

PROKURA

Ingatlanforgalmi irodák,
nem családik benne!

Tulajdonos Kádár Tibor

Ráttu (Köös)-utca 4, udvarban.

KERESÉK egy esetleg két egyszobás komfortos lakást Rákóczi vagy Attila-utca negyedben, lehetőleg kertrésszel. Költséget téríték. Cim a kiadóban. 1349

KERESÉK 2-3 komfortos lakásos családi házat kerttel, lehetőleg a város belterületén. Cim a kiadóban. 1447

ELADÓ 1 szoba, konyhás új ház, bekecs, tőzhető, 60 m² 16 lej. 2 szoba, konyha, (isz. vízcsatlakozás) 110 m² 16 lej. 3 szoba komfortos, konyha Árpád-ut végén 130 m² 16 lej. 2 szoba, konyha, 4x1 szoba 3 hálószobával 250 m² 16 lej. Letök ingatlanforgalmi iroda Mária királyné-utca 11. 1331

SÜRGÖSEN eladó villának való parcella a Majláts-utca és a Zsilvölgyi-utca között. Ezenkívül eladó kisebb és nagyobb házak parcellák a város minden részében. (Doina ingatlanforgalmi iroda, Bethlen-utca 15. 138

KÖZPONTBAN butorozott szoba kiadó fűtővel pár részére. Erdek. lódnál: Erzsébet-utca 11, emelet, ajtó 3. 140

VESZUNK összkomfortos családi házat vagy öröklakást. „Codru” ingatlanforgalmi iroda, Malinovszkitér 1. Telefon: 772. 138

ELADÓ egy hold szép gyümölcsösökert Szentgyörgy-hegyen, a harmadik lábán. Erdek. lódnál: Szentgyörgy-hegyi-ut 185. 142

KORCEMA placetern, családi okokból megegyezés szerinti átadó. Vörös Hadsereg-utca 139. 1441

SÜRGÖSEN eladó villanegyedben 2 szoba konyha, elő és fűrdőszoba, nagy telekkel 160 millió lejjert; azonkívül családi házak 1 milliótól, 2-5 szoba komfortos villák, központban emeletes, üzletelhelyiség bérházak központi összkomfortos öröklakások, házhelyek, gyümölcsösök, szántóföldek. GÖRÖG ingatlanforgalmi iroda, Mária királyné-utca 1. Városházával szemben. 1441

AZONNAL bekecsülőhető központi 2 szoba összkomfortos öröklakás 130 millióért eladó GÖRÖG ingatlanforgalmi iroda, Mária királyné-utca 1. Városházával szemben. 1441

KERESÉK megbízható részere családi házakat, komfortos villákat, házhelyeket, gyümölcsösöket, szántóföldeket. GÖRÖG ingatlanforgalmi iroda, Mária királyné-utca 1. Városházával szemben. 1441

FÜTCA mellett 4 lakásos, renovált modern komfortos ház nagy udvarral sürgősen eladó 300 millió lejjert. Központhoz közel bekecsülőhető komfortos családi ház szép udvarral 150 millió lej. Állomás környékén 2 szoba, konyhás bekecsülőhető, renovált családi ház 125 millió lej. Békásban egy és három, negyed holdas szép gyümölcsösökert 60 millió lej. Mezey ingatlanforgalmi iroda, Dózsa György (volt Wesselenyi Miklós)-utca 16. 1450

OKLEVELES gazdaság keres részmvételre gyümölcsös-, veteményeskertet, lakható házzal. Farkas-étterem, Kossuth Lajos-utca 4. 1435

ELADÓ egy szoba, konyha, éléskamra és mellékhelyiségekkel álló házasterek. Gazdálkodónak alkalmas. Gelta-utca 13. Bulgária telep. 1426

KÜLFÖLDEL

CSINOS, 36 éves, abszolút urileány tisztviselő, szép berendezéssel, jó fizetéssel férjhez menne kisgyermekes vagy magános, kimondottan értelmiségihez. Komoly részletes levelet „Edesanya” jellegre a kiadóba kér. 1126

PRIVAT gépkocsi indul hétfőn Várasra, két-három utitársat felveszek. Erdek. lódnál: Bréver útel, Széchenyi-tér 42. 1335

IZLETES házikoszt kapható Erzsébet-utca 34 alatt, hátul az udvarban. 1394

FELKERJUK azon orosz fogságból hazatérteket, akik tudnak valamit Kozák István repülő hídadról, közöljék szövegeiket: Kozák István Kolozsvár, Széchenyi-tér 39 szám. Fjunktak 1945 május elején vitték át Kolozsváron. 1373

NAGYON szépen kérem azt a férfit, aki 4 hónappal ezelőt hírt hozott Szekrényesi Ferencről orosz fogságból, vagy aki tud róla, értesítsen. Szekrényesi Ferencné, Thai-utca 10 szám. 1400

CUKRASZMÜHELY átadó. Cim: Szent. egyház-utca 4, II. emelet, ajtó 14. 1399

DIKLEANYNAK otthont adok tizifa életében. Erdek. lódnál 3-5.ig. Cim a kiadóban. 1331

FIGYELEM! Vízszelőknek fűrdőkazán 3 óra ajtát javít felelősséggel Szalczser, Budal Nagy Antal-utca 124. 1439

SZABADFOGLALKOZASU megismerked. ne finomizlést, művelt hölgygel. Házasság lehetséges. Leveletet a kiadóba „Fény” jellegre. 1408

IRÓGÉPET bárbe keresünk. UHU, Mária királyné-utca 34. 1409

BUDAL Nagy Antal (volt Honvéd)-utca 128 szám alatt január 1-én, délután tartott táncmulatság alkalmával elvitték egy bőrkabátot. Aki elvite hozza vissza, mert ismerjük. Ha nem hozza vissza, a rendőrségre kerül. 1454

KISIPARI vegyilüzem előnyösen átadó, bérbeadó, esetleg közreműködéssel társulási lehetséges. Cim a kiadóban. 1444

FAMEGTAKARITASHOZ kályhákat, műtélhez főzökályhákat (akarítok, javítok) Papp Kálmán, Dózsa György-utca 16. 1440

KI TUD ROLA? Csörgőfy Sándor, Csörgőfy Zoltán, Kéln Ágoston hadifoglyok. Felvilágosítást jutalmazok. Cim: Fűrdő-utca 22. Kolozsvár. 1439

ELVESZETTTEM a bejelentő igazolványt Aruncutanu Babos Mircea névre. Kérem a megtalálót Bethlen-utca 4 alá adja le. 1425